Кукмара муниципаль районы Ошторм Юмья урта белем бирү мәктәбе

Тема. Бәйлек. Бәйлек сүзләр

(Предлог.Послелог. Послеложные слова.)

Татар теле һәм әдәбияты укытучысы Р.Г. Шакирова

- бир, ал, көл, кит, кайт саубуллаш, гафу ит, аша, эшлә, шатлан, күзалла, җавап бир, укып чык.

- Җәйгә кадәр дүрт ай бар.
- Мин мәктәпкә дустым белән барам. Без дәресләрдән соң төрле түгәрәкләргә йөрибез.

Тема. Бәйлек. Бәйлек сүзләр

(Предлог.Послелог. Послеложные слова.)

Послелоги (бәйлекләр)

- Послелоги по своей грамматической функции соответствуют русским предлогам, но в отличие от них всегда стоят после самостоятельного слова и поэтому называются послелогами. Они управляют определенными падежами.

1. **Баш килешне таләп итүче бәйлекләр:** белән, өчен, кебек, шикелле, төсле, кадәр, чаклы, хәтле, тикле, аркылы, турында.

2. **Юнәлеш килешне таләп итүче бәйлекләр:** таба, күрә, каршы, кадәр, чаклы, хәтле, тикле.

3. **Чыгыш килешне таләп итүче бәйлекләр:** башка, бүтән, бирле, соң, элек.

Тәрҗемә итәбез: русчадан татарчага, татарчадан русчага.

- С отцом, со мной, за тебя, до леса, как мама , после обеда.
- Шатлык белән, мәктәпкә кадәр, дустым кебек, өйгә таба, әнидән башка.

Кирәкле сүзләрне куегыз һәм күчереп языгыз.

1. Дусларым … мәктәпкә ашыгам.
2. Бүген дәрестә кыш … инша язабыз.
3. Дәресләрдән … өйгә кайтам.
4. Бакчага … 2 километр барырга кирәк.
5. Мин дә Марат … көчле.

ТИКШЕРӘБЕЗ

- 1. Дусларым белән мәктәпкә ашыгам.
2. Бүген дәрестә кыш турында инша язабыз.
3. Дәресләрдән соң өйгә кайтам.
4. Бакчага кадәр 2 километр барырга кирәк.
5. Мин дә Марат кебек көчле.

- ... белән бардым,
- ... турында уйлыйм,
- ... таба йөгердем,
- ... өчен сөйлим,
- ... башка бармыйм,
- ... төсле матур,
- ... соң килеп җиттем.

РЕФЛЕКЦИЯ

- Бәйлекләргә сорау куеп буламы?
- Рус телендә бу сүзләр урнына нәрсәләр кулланыла?
- Сүз тәртибендәге аермалары бармы?

Өй эше.

1нче төркем чыгыш килешне таләп итүче бәйлекләр белән җөмләләр төзергә.

2нче төркем юнәлеш килешне таләп итүче бәйлекләр белән җөмләләр төзергә.

3нче төркем баш килешне таләп итүче бәйлекләр белән җөмләләр төзергә.